

Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция:

Министерски съвет – министър-председател

Нормативен акт: Проект на ПМС за приемане на Наредба за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване на конфликт на интереси на лицата, посочени в § 2, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията

Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет

Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:

.....

Лице за контакт:

Райна Георгиева, старши експерт в Главния инспекторат към министър-председателя

Телефон и ел. поща:

тел.: 02/940 2061
ел. поща: inspectorat@government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1 „Липса на нормативна уредба на реда за осъществяването на дейностите, регламентирани в § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията“

С Решение на 49-то Народно събрание от 21.09.2023 г. е приет Закон за противодействие на корупцията (обн., ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.) Съгласно § 79 от Преходните и заключителните разпоредби, законът влиза в сила от датата на обнародването му, с изключение на измененията в Наказателно-процесуалния кодекс – в сила от 01.03.2024 г.

По силата на § 2, ал. 1 от Допълнителните разпоредби (ДР) на Закона за противодействие на корупцията, (ЗПК) глави пета, осма и единадесета от закона се прилагат и за: 1) служителите в администрацията на президента, в администрацията на органите на законодателната и съдебната власт, на Висшия съдебен съвет, на Инспектората към Висшия съдебен съвет и на Националния институт на правосъдието, в администрацията на органите на изпълнителната власт, в това число на териториалните звена, служителите в местната администрация, служителите в администрацията на органи, създадени със закон, с изключение на служителите, които заемат технически длъжности; 2) членовете и съветниците на политическите кабинети извън посочените в чл. 6, ал. 1 от ЗПК; 3) кметовете на кметства, кметските наместници и секретарите на общините и 4) съдиите по вписванията и държавните съдебни изпълнители.

В изпълнение на § 2, ал. 6 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (в сила от 23.01.2018 г.) с Постановление № 209 на Министерския съвет от 26.09.2018 г. беше приета Наредба за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси. С приемането на ЗПК (обн., ДВ, бр. 84 от 2023 г.), нормативното основание за приемане на наредба от Министерския съвет беше отменено.

Проблем 2 „Определяне на организация и ред за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси“

Според разпоредбите на § 2, ал. 6, изречение първо от ДР на ЗПК организацията и редът за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси се уреждат с наредба на Министерския съвет, а за органите на съдебната власт, Висшия съдебен съвет, Инспектората към Висшия съдебен съвет и Националния институт на правосъдието – с наредба на пленума на Висшия съдебен съвет.

Във връзка с възложените функции на инспекторатите, съответно на комисиите от служители, както и на постоянните комисии на съответните общински съвети (съгласно § 2, ал. 5 от ДР на ЗПК), към настоящия момент не са уредени с нормативен акт организацията и реда за извършване на проверката на декларациите и за установяване на конфликт на интереси по отношение на лицата, посочени в § 2, ал. 1 от ДР на ЗПК. Това би довело до неефективно изпълнение на функциите на тези административни звена при прилагане на разпоредбите на ЗПК.

Проблемът може да бъде решен чрез приемане от Министерския съвет на Наредба за организацията и реда за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси.

- 1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.*
- 1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).*
- 1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.*
- 1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.*
- 1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?*

2. Цели:

Цел 1: „Изпълнение на законовата делегация на § 2, ал. 6 от ДР на ЗПК, а именно организацията и редът за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси, да се уредят с наредба на Министерския съвет“

Създаване на необходимите условия за прилагане на изискванията на § 2 от ДР на ЗПК (в т.ч. яснота и непротиворечиво прилагане на разпоредбите на закона).

Цел 2 „Определяне на реда за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси “

С приемането на наредбата се изпълнява нормативното изискване на § 2 от ДР на ЗПК, регламентира се редът за извършване на проверките на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси и се създава контролна среда за изпълнение на задълженията на инспекторатите, съответно на комисиите от служители, както и на постоянните комисии на съответния общински съвет, възложени съгласно § 2, ал. 5 от ДР на ЗПК.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. органи на централната, териториалната и местната власт;
2. органи, създадени със закон;
3. служителите в администрацията на органите на изпълнителната власт, в това число на териториалните звена, служителите в местната администрация, служителите в администрацията

на органи, създадени със закон, с изключение на служителите, които заемат технически длъжности;

4. членовете и съветниците на политическите кабинети извън посочените в чл. 6, ал. 1 от ЗПК;

5. кметовете на кметства, кметските наместници и секретарите на общините;

6. съдиите по вписванията и държавните съдебни изпълнители;

7. физически и юридически лица във връзка с функциите на инспекторатите, съответно на комисиите от служители, както и на постоянните комисии на съответните общински съвети, по отношение на сигналите за конфликт на интереси, подадени до органа по избора или назначаването или съответната комисия.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1: „Липса на нормативна уредба на реда за осъществяването на дейностите, регламентирани в § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията“

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Запазване на съществуващото състояние, без да бъдат уредени организацията и редът за извършване на проверките, ще доведе до неизпълнение на разпоредбата на § 2, ал. 6 от ДР на ЗПК. Не може да бъде изпълнена и мярката за укрепване капацитета на органите, натоварени с функцията по проверка на декларациите за имущество и интереси на лицата по § 2, ал. 1 от ДР на ЗПК по Приоритет „Освобождаване на гражданите от „дребната“ корупция“, предвидена в Национална стратегия за превенция и противодействие на корупцията на Република България (2021 – 2027 г.) както и препоръките от Докладите на Европейската комисия относно върховенството на закона.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант контролната среда и ефективността на инспекторатите, съответно на комисиите от служители, както и на постоянните комисии към съответните общински съвети, ще се влоши, тъй като след приемането на ЗПК тези звена са натоварени с допълнителни функции, като бездействието им по отношение на възложените със закона задачи ще постави под заплаха поставените цели.

Заинтересованите страни, които са натоварени със задължения и/или гарантирани права съгласно ЗПК, ще бъдат лишени от възможността да изпълнят законовите си задължения, съответно да се възползват от правата си, уредени в нормативния акт.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не са идентифицирани.

Административна тежест:

Не е идентифицирана.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информирание, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на проект на Наредба за организацията и реда за извършване на проверката на декларациите и за установяване на конфликт на интереси на лицата, посочени в § 2, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията“

Описание: С Решение на 49-то Народно събрание от 21.09.2023 г. е приет Закон за противодействие на корупцията (обн., ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.) Съгласно § 79 от Преходните и заключителните разпоредби законът влиза в сила от датата на обнародването му, с изключение на измененията в Наказателно-процесуалния кодекс – в сила от 01.03.2024 г.

Според разпоредбите на § 2, ал. 6, изречение първо от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията организацията и редът за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси се уреждат с наредба на Министерския съвет, а за органите на съдебната власт, Висшия съдебен съвет, Инспектората към Висшия съдебен съвет и Националния институт на правосъдието – с наредба на пленума на Висшия съдебен съвет.

Целта е да се уредят организацията и реда за извършване на проверка на декларациите по чл. 49, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията и редът за установяване на конфликт на интереси по отношение на: служителите в администрацията на органите на изпълнителната власт, в това число на териториалните звена, служителите в местната администрация, служителите в администрацията на органи, създадени със закон, с изключение на служителите, които заемат технически длъжности; членовете и съветниците към политическите кабинети извън посочените в чл. 6, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията; кметовете на кметства, кметските наместници и секретарите на общините; съдиите по вписванията и държавните съдебни изпълнители.

С наредбата се предвижда проверката на декларациите, както и проверката за установяване на конфликт на интереси да се извършва от инспекторатите по чл. 46 от Закона за администрацията, а в структурите, в които няма инспекторати от комисии от служители, изрично овластени от органа по избора или назначаването. Комисиите от служители ще се назначават със заповед на органа по избора или назначението и са постоянни. Комисиите от служители ще се състоят от най-малко от трима редовни членове и един резервен, като при възможност в състава ѝ да се включва служител с юридическо образование. Проверките за кметовете на кметства ще се извършват от постоянните комисии на съответните общински съвети. Предвидено е когато численият състав на общинската администрация в кметство не позволява назначаването на комисия от служители или не може да се гарантира спазването на някой от принципите от наредбата, въз основа на доклад на кмета на кметството съставът на комисията да се определя от съответния общински съвет по предложение на кмета на общината измежду служители на общинската администрация.

За осъществяване на проверката за установяване на конфликт на интереси е предвидено със заповед на органа по избора или назначението да се назначат комисии от инспекторатите по Закона

за администрацията в състав от трима членове, като един от членове трябва да е с юридическо образование.

При проверката за установяване на конфликт на интереси съответната комисия ще изисква и получава информация от органи на държавната власт, органи на местното самоуправление, както и от физически и юридически лица, които ще бъдат задължени в 7-дневен срок от получаване на искането да представят необходимата информация и документи.

В производството по установяване на конфликт на интереси ще се събират доказателства по реда на Административнопроцесуалния кодекс и ще се изслушва лицето, срещу което е образувано производството, за което ще се съставя протокол, който се подписва от лицата, водещи изслушването и от заинтересованото лице.

На лицето, срещу което е образувано производството, ще се предоставят за запознаване всички събрани доказателства, като му се даде възможност да направи възражение в 7-дневен срок от предоставянето им при спазване на правилата по глава седма от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество относно защитата на подалия сигнала. Лицето ще може да представи и да посочи нови доказателства, които да се съберат, както и да ползва адвокатска защита на всеки етап от производството.

Предвидено е органът по избора или назначаването, съответно постоянната комисия или съответните органи на нотариалната камара и камарата на частните съдебни изпълнители, да се произнасят с мотивиран писмен акт в срок до два месеца от образуване на производството. При случаи на фактическа и правна сложност срокът може да бъде продължен еднократно с 30 дни.

Писмения акт следва да съдържа:

- ✓ наименованието на органа, който го издава;
- ✓ адресата на акта;
- ✓ фактическите и правните основания за постановяването му;
- ✓ направените от лицето възражения и мотиви в случай на неприемане;
- ✓ диспозитивна част, в която се установява наличието или липсата на конфликт на интереси, налага се глоба по чл. 113 от Закона за противодействие на корупцията;
- ✓ срок и съд, пред който може да се обжалва;
- ✓ дата на издаване и подпис/и.

В акта се посочва и срок за доброволно изпълнение на наложената глоба. В тези случаи няма да се съставя акт за установяване на административно нарушение и няма да се издава наказателно постановление.

Актът за наличието или липса на конфликт на интереси ще се съобщава на:

- ✓ заинтересованото лице;
- ✓ съответната окръжна прокуратура по седалището на органа, който е компетентен да се произнесе;
- ✓ съответната общинска избирателна комисия, когато с акта е установен конфликт на интереси по отношение на кмет на кметство, след влизането му в сила.

Актът на органа по избора или назначаването, съответно на постоянната комисия, с който се установява конфликт на интереси, ще може да се оспори от заинтересованото лице пред съда по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Прокурорът ще може да подаде протест пред съда в едномесечен срок от съобщаването на акта, с който се установява липсата на конфликт на интереси.

За неуредените въпроси е предвидено да се прилага Административнопроцесуалният кодекс.

Установяването на конфликт на интереси с влязъл в сила акт е основание за освобождаване от заеманата длъжност, което се осъществява по реда, определен в съответните специални закони.

Когато в производството по установяване на конфликт на интереси се установят данни за извършено престъпление, съответният орган е длъжен да сезира незабавно компетентните органи за предприемане на действия по наказателно преследване.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще се създаде нормативно регламентирана контролна среда за изпълнение на задълженията на инспекторатите, съответно на комисиите от служители, както и на постоянните комисии към съответните общински съвети, възложени съгласно § 2, ал. 5 от ДР на ЗПК. Заинтересованите страни, които са натоварени със задължения и/или гарантирани права съгласно ЗПК, ще имат възможност да изпълнят законовите си задължения, съответно да се възползват от правата си, уредени в нормативния акт.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма негативно въздействие от приемането на акта.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не са идентифицирани.

Административна тежест:

Не е идентифицирана.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант „Без действие“	Вариант 1
Ефективност	Цел 1: Изпълнение на законовата делегация на § 2, ал. 6 от ДР на ЗПК, а именно организацията и редът за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси, да се уредят с наредба на Министерския съвет	ниска	висока

		Цел 2: Определяне на реда за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси	ниска	висока	
<i>Ефикасност</i>		Цел 1: Изпълнение на законовата делегация на § 2, ал. 6 от ДР на ЗПК, а именно организацията и редът за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси, да се уредят с наредба на Министерския съвет	ниска	висока	
		Цел 2: Определяне на реда за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси	ниска	висока	
<i>Съгласуваност</i>		Цел 1: Изпълнение на законовата делегация на § 2, ал. 6 от ДР на ЗПК, а именно организацията и редът за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси, да се уредят с наредба на Министерския съвет	ниска	висока	

	Цел 2: Определяне на реда за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси	ниска	висока
--	---	-------	--------

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степеня, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите: ефективност, чрез която се измерва степеня, до която вариантите постигат целите на предложението; ефикасност, която отразява степеня, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степеня, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: За разрешаване на съществуващия проблем е препоръчително да бъде вариант на действие № 2.

По проблем 2: За разрешаване на съществуващия проблем е препоръчително да бъде вариант на действие № 2.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

.....
 .....

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да

.....
 .....

- Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Да

.....
.....

Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани конкретни рискове от изпълнението на избрания вариант на действие, включително и за възникване на съдебни спорове.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

Проведени са консултации

.....
.....
.....

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

На основание чл. 26, ал. 4, изречение първо от Закона за нормативните актове, проектът на нормативен акт ще се публикува на Портала за обществени консултации и на официалната страница на Министерския съвет.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

.....
.....
1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

Да

Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

.....
.....
Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

Закон за противодействие на корупцията

Закон за администрацията

Национална стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България 2021 – 2027 г. <https://www.gov.bg/files/common/anti-corruption-strategy-2021-2027.pdf>

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Мария Томова, ръководител на Главния инспекторат към министър-председателя

24.1.2024 г.

X

Signed by: Mariya Dimitrova Tomova